

ORIGINAL RESEARCH PAPER

synthesis of learners' educational needs in the process of lesson planning and teaching of teachers

Sevin Mousavi asl^{1*}, Hafez Tarebari

¹ Student teacher, primary education field, Farhangian University, Ardabil, Iran.

² Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Keywords:

Synthesis
Curriculum
lesson plan
teaching
educational need
Educational needs of
learners

1. Corresponding author: Sevin Mousavi asl

✉: sevinmousavi82@gmail.com

Background and Objectives: The purpose of this research is to investigate the importance of learners' educational needs in the process of lesson planning and teachers' teaching. **Methods:** The approach used in the current research is qualitative and of the synthesis type, which is carried out in 6 stages, and an attempt is made to combine the results and findings of various researches regarding the title of the current research. The geographical area considered by the researcher to investigate the problem in question includes studies related to all continents. Also, to conduct this research, the researcher has reviewed Persian and English articles related to the research title. **Findings:** The findings of the research showed that Inclusive education is a complex issue that lack of comprehensive understanding of their educational needs can create major challenges for the educational community. Enough about the importance of needs assessment, which is the basis for starting any type of education. Objectives are determined based on identified needs. Effectiveness of planning depends to a large extent on this. Getting to know the educational needs of students can be fruitful in the directions of educational programs at different levels and ages. **Conclusion:** In general, considering that educational needs assessment is mandatory for both students and for lesson planning by teachers and can have significant effects on the learning and teaching process, it is necessary to take necessary measures regarding the importance of studying the learning needs of learners in the process of lesson planning and teaching. teachers to increase the efficiency of teachers in teaching and achieving educational goals and to see the progress of students with appropriate lesson plans.

ISSN (Online): 2980-7948

DOI: 10.48310/jcdr.2024.16229.1101

Received: 2024-05-04

Reviewed: 2024-07-30

Accepted: 2024-09-04

pp:28-42

Citation (APA): mousavi asl, S., & tarebari, H. (2024). synthesis of learners' educational needs in the process of lesson planning and teaching of teachers. *Journal of research in curriculum studies*, 3(2), 28-42.

 <https://doi.org/10.48310/jcdr.2024.16229.1101>

سنتز پژوهی نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان

مقاله پژوهشی / مروری

سوین موسوی اصل^{۱*} و حافظ تره باری

۱. دانشجوی معلم، رشته آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، اردبیل، ایران.

۲. گروه آموزشی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، ایران، تهران.

چکیده

پیشینه و اهداف: هدف از انجام این تحقیق، بررسی نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان است. **روش‌ها:** رویکرد به کار گرفته شده در پژوهش حاضر، کیفی و از نوع سنتزپژوهی می‌باشد که در ۶ مرحله انجام گرفته و سعی بر این بوده است که ترکیب نتایج و یافته‌های پژوهش‌های گوناگون در خصوص عنوان پژوهش حاضر، اتفاق بیفتد. درمرحل نخست، تعداد ۷۲ مقاله استخراج شده و پس از انجام غربالگری تعداد ۵۱ مورد مقاله داخلی و خارجی که مرتبط با اهداف پژوهش حاضر در راستای شناسایی اهمیت نیازآموزشی دانش آموزان در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان بودند، مورد استفاده قرار گرفته‌اند. **یافته‌ها:** یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که آموزش فراگیر موضوع پیچیده‌ای است که عدم درک همه جانبه از نیازهای آموزشی آن‌ها می‌تواند چالش‌های اساسی را برای جامعه آموزشی ایجاد کند. به طور کلی، اساسی‌ترین گام در تدوین و اجرای برنامه درسی، اجرای صحیح فرایند نیازسنجی است. در حقیقت نیازسنجی جزء جدایی‌ناپذیر و سنگ زیرین ساختمان برنامه‌ریزی درسی و نظام بهسازی منابع انسانی است که در قلمرو آموزش، به عنوان یکی از مولفه‌های اساسی و ضروری فرایند برنامه‌ریزی در نظر گرفته می‌شود. **نتیجه‌گیری:** باتوجه به اینکه نیازسنجی آموزشی هم برای دانش‌آموزان و هم برای برنامه‌ریزی درسی توسط معلمان الزامی بوده و اثرات قابل توجهی بر فرایند یادگیری و آموزش می‌تواند داشته باشد، لازم است تا اقدامات لازم در خصوص بررسی اهمیت نیازآموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان صورت بگیرد تا هم میزان کارآمدی معلمان در بحث تدریس و دست یافتن به اهداف آموزشی بالا رود و هم شاهد پیشرفت دانش‌آموزان، با طرح برنامه‌ریزی درسی مناسب، باشیم.

DOI:

10.48310/jcdr.2024.16229.1101

واژه‌های کلیدی:

سنتزپژوهی

برنامه‌ریزی درسی

برنامه درسی

تدریس

نیازآموزشی

نیاز آموزشی فراگیران.

۱. نویسنده مسئول

sevinmousavi82@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳-۰۲-۱۵ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳-۰۵-۰۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳-۰۶-۱۴ شماره صفحات: ۴۲-۲۸

COPYRIGHTS

©2024 mousavi asl, S., & tarebary, H. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

مقدمه

امروزه در کشورهای علاقه‌مند به توسعه فرایند آموزشی، این مفهوم واقعی است که آموزش و پرورش به طور کلی، یک محور اساسی عمومی و منبع اصلی برای رشد این کشورها به حساب می‌آید. در این میان، بحث تدریس، آزمون اساسی است که فرایند آموزشی بر آن متمرکز بوده و برای دسترسی به کیفیت بالا در این امر، نیازمند معلمین با کیفیت هستیم (Khudhair, Hamdan & Fadhil, 2024). همچنین تدریس، یکی از مولفه‌های اصلی آموزش و پرورش می‌باشد که در کارایی نظام آموزشی نقش مهمی دارد (دریکوندی و همکاران، ۱۴۰۲) و لذا اهمیت این مفهوم، سبب می‌شود که معلمین با وسعت نظر بیشتری به تدریس و نقش خود بنگرند و با بکارگیری صحیح آن، رشد همه جانبه دانش‌آموزان را بهبود بخشند (فیاضی و همکاران، ۱۴۰۱). نگرش معلمان نسبت به آموزش فراگیر، به ویژه نسبت به نیازهای آموزشی آن‌ها، در سال‌های گذشته به کانون تحقیقات تبدیل شده است. چراکه معلمان به عنوان محرک‌های کلیدی اجرای آموزش فراگیر در نظر گرفته می‌شوند (Prisiazhniuk, Makoelle & Zangieva, 2024).

در طول این فرایند، برنامه‌ریزی است که شالوده موفقیت در هر کاری را تشکیل می‌دهد و ضرورت آن، به ویژه در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری، برای رسیدن به جزئی‌ترین اهداف آموزشی یک واقعیت انکارناپذیر است. در فرایند برنامه‌ریزی اهداف و مقاصد، منابع لازم، زمان و نحوه ارزشیابی، پیش‌بینی و دقیقاً مشخص می‌گردند. در برنامه‌ریزی درسی عناصری همچون تشخیص نیاز، تدوین اهداف، انتخاب محتوی، سازماندهی محتوی وجود دارد (قنبریان قاسم آبادی، ۱۴۰۲). برنامه‌ریزی درسی به عنوان نقشه راه آموزش و پرورش، نقشی حیاتی در هدایت و ارتقای دانش تخصصی دانش‌آموزان ایفا می‌کند. در دنیای امروز که علم و دانش به سرعت در حال پیشرفت است، ضرورت برنامه‌ریزی درسی بیش از پیش احساس می‌شود. برنامه‌ریزی درسی بهینه می‌تواند به معلمان کمک کند تا از زمان و منابع آموزشی به طور موثرتری استفاده کنند و به اهداف آموزشی خود دست یابند (افشارمنش و همکاران، ۱۴۰۲). برنامه‌ریزی‌های درسی که معلمان اجرا می‌کنند نقش مهمی در یادگیری دانش‌آموزان دارند (Fink, Suwak, Lawson, Gray & Bowden, 2024) و یکی از مهم‌ترین راه‌های مدیریت زمان و افزایش مسئولیت‌پذیری در آنان به‌شمار می‌رود (آزفندک، ۱۴۰۲).

درواقع، برنامه‌ریزی درسی شامل سازماندهی یک سلسله فعالیت‌های یاددهی یادگیری به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده‌ها و ارزشیابی میزان تحقق این تغییرات بوده و به عنوان یکی از راهکارهای حرکت به سوی تمرکز زدایی است که در مجموع، با اقدامات آموزشی با تفکر، تصمیم‌گیری، آینده‌نگری و حل مشکل، و مبتنی بر اصول و روش‌های علمی همراه است (حاتمی و همکاران، ۱۴۰۲). به طور کلی، یک برنامه‌ریزی درسی خوب با هدف پیش‌بینی آینده به معنای یک مسیر محکم و مساعد و کلیدی برای بهبود عملکرد یادگیری دانش‌آموزان و معلمان است (کهرازی و پیرکمالی، ۱۴۰۰).

با این وجود در بسیاری از موارد برنامه‌ریزی گسترش یافته، تا آنجا که برنامه کلیه فعالیت‌های یادگیری یادگیرنده، انواع وسایل آموزشی، پیشنهادهای در مورد راهبردهای یاددهی - یادگیری و شرایط اجرای برنامه را شامل شده است. یکی از ضروری‌ترین اقدامات این است که حوزه ستادی باید از کارهای روزمره و خسته‌کننده کاملاً به دور باشد و همواره با طراحی، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، آینده نظام و کشور را تضمین کند (یاسمی و همکاران، ۱۴۰۱).

حال، آموزش فراگیر موضوع پیچیده‌ای است که عدم انطباق‌های مناسب و درک همه جانبه از نیازهای آموزشی آن‌ها می‌تواند چالش‌های اساسی را برای جامعه آموزشی ایجاد کند. این امر همچنین به یک سیاست مهم برای بهبود دسترسی و کیفیت آموزش برای دانش‌آموزان با نیازهای آموزشی تبدیل شده است (Salas García & Renteria, 2024). این وضعیت در کشور ایران نیز به وضوح قابل مشاهده می‌باشد. یکی از مراحل مهم برنامه‌ریزی آموزشی، نیازسنجی آموزشی است. در اهمیت نیازسنجی همین بس که مبنایی برای شروع هر نوع آموزشی است. اهداف بر اساس

نیازهای گردآوری شده و مشخص شده تعیین می شوند. اثر بخشی و کارایی برنامه ریزی تا حد زیادی تابع این امر است. خیلی از اوقات کاهش بهره وری یک نظام یا حتی عدم بهره وری آن به دلیل در نظر نگرفتن نیازها، یا مشخص نکردن نیازها به دقت و روشنی است. آشنایی با نیازهای آموزشی دانش آموزان می تواند در جهت گیری های برنامه های آموزشی در مقاطع و سنین مختلف متمر ثمر باشد (خشنود و صفاری، ۱۴۰۲).

به منظور کارایی و اثربخشی، همه برنامه های آموزشی باید با نیازسنجی آموزشی آغاز شوند. سنجش همراه با «نیاز» است که آن را می توان از طرق مختلفی شناسایی کرد، اما به طور کلی نیاز به عنوان شکاف بین آنچه که در حال حاضر وجود دارد و آنچه که در آینده مورد نیاز است، توصیف می شود. این شکافها می تواند شامل تفاوت هایی بین، آنچه که سازمان انتظار دارد اتفاق بیفتد و آنچه که اتفاق می افتد (محمدی و همکاران، ۱۴۰۲). در نیازسنجی هدف شناسایی ارجحیت ها به منظور اختصاص دادن برنامه ها و خدمات با در نظر گرفتن محدودیت منابع است (Magi & Allander, 2024).

همچنین، نیازسنجی نخستین و اساسی ترین اقدام در راستای انجام صحیح برنامه های آموزشی است و در واقع بنیاد اصلی ساختار فعالیت های آموزشی و تدوین برنامه های مناسب پژوهش های آموزشی را بر عهده دارد. چرا که در صورت اجرای نیازسنجی مناسب زمینه برای برنامه ریزی آموزشی مداوم و توسعه آن، ظهور راهکارها، تدبیر و خط مشی و تلاش جهت طرح ریزی برای اجرای مدل سنجیده و کارا برای تامین شایسته و سازگار با نیازها فراهم می گردد (نصری، ۱۴۰۱). طبق پژوهشهای انجام شده، محققین نیز در زمینه عنوان پژوهش حاضر، به نتایجی دست یافتند. از جمله اینکه در مطالعه ای نشان داد که ارضای و ناامیدی از نیازهای اساسی روانشناختی دانش آموزان برای استقلال، شایستگی و ارتباط مستقیماً باتوسعه جهت گیری هدف یادگیری دانش آموزان مرتبط است (Stefan, 2022). همچنین، جمالی کنذازی در تحیق خود به این نتیجه می رسد که برنامه ریزی درسی به عنوان یک فعالیت دارای مراحل است که برنامه درسی را پدید می آورند. این برنامه ریزی که با سنجش نیازها و محتوا ادامه می یابد و با تعیین شیوه های ارزشیابی پایان می رسد (جمالی کنذازی، ۱۴۰۰).

بنابراین، از آنجا که تعیین نیازهای آموزشی، اولین گام برنامه ریزی درسی و در واقع نخستین عامل ایجاد و تضمین اثربخشی آموزش است باعث شده تا صاحب نظران و پژوهشگران، بررسی محتوای آموزشی دوره های آموزشی راباتوجه به نیازهای فراگیران مورد پژوهش و تحلیل قرار دهند (آخش، ۱۴۰۳)؛ چرا که از طریق آن، شایستگی، قابلیت و دانش افراد در یک یا چند زمینه خاص بررسی شده و نارسایی و شکاف موجود در عملکرد آنان مشخص می گردد (Goli, Azadi, Miceikien, Tanaskovik & Stamenkovska, 2022) و از طرفی به دلیل اینکه، برنامه ریزی درسی و دوره نیازسنجی برای پیش بینی اقدامات، بیان رسالت ها، تعیین اهداف ویژه و هدف های کلی، به ویژه در سه مرحله اصلی برنامه ریزی (تدوین برنامه و عناصر آن، اجرا و ارزشیابی) بسیار ضروری است و نیازسنجی آموزشی ابزاری مهم در طراحی و ارزشیابی برنامه های آموزشی و برنامه ریزی درسی به شمار می رود (روضه ای و همکاران، ۱۴۰۲)، انجام این پژوهش ضروری حس می شود.

درنهایت هدف از انجام این پژوهش یافتن پاسخ این پرسش است که نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند برنامه ریزی درسی و تدریس معلمان چرا حائز اهمیت می باشد؟

روش

رویکرد به کار گرفته شده در پژوهش حاضر، کیفی و از نوع سنتز پژوهی است که در مرحله انجام گرفته است و سعی بر این است که ترکیب نتایج و یافته های پژوهش های گوناگون در خصوص عنوان پژوهش حاضر، اتفاق بیفتد. در مرحله نخست سنتز پژوهی که مربوط به تعیین معیارهای ورودی است، پژوهشگر سعی کرده است که از مقالات کمی، کیفی و

کمی - کیفی استفاده کند. حیطه جغرافیایی مدنظر پژوهشگر برای بررسی مسئله موردنظر، پژوهش‌های مربوط به کل قاره‌ها را شامل می‌شود. همچنین پژوهشگر برای انجام این پژوهش به بررسی مقالات فارسی و انگلیسی مرتبط با عنوان پژوهش پرداخته است. کلیه مقالاتی که برای بررسی مبانی عملی و نظری پژوهش مورد استفاده قرار گرفت مربوط به ۴ سال اخیر است. به نظر می‌رسد که نتایج حاصل از این پژوهش بتواند مورد استفاده کارگزاران و عوامل آموزش دهنده حوزه آموزش و پرورش و عموم مردم قرار بگیرد.

در مرحله دوم که مربوط به نحوه جستجوی اسناد علمی مرتبط با پژوهش است، برای دسترسی به منابع معتبر در زمینه مسئله مورد بررسی، کلید واژه‌های نیاز آموزشی، برنامه‌ریزی درسی، تدریس، نیاز سنجی، Curriculum، Educational need، planning of students جستجو گردید. همچنین پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی از جمله، Magiran، Sid، Civilica، Springer، ScienceDirect، Tandf online، google scholar، Noormags، سایت‌های نشریات معتبر ایرانی و خارجی مورد استفاده قرار گرفته است. در مرحله سوم که مربوط به غربالگری سطح نخست است، با توجه به معیارهای ورودی تعیین شده در مرحله نخست، تعداد ۷۲ مقاله استخراج شده و پس از انجام غربالگری تعداد ۵۱ مورد مقاله داخلی و خارجی که مرتبط با اهداف پژوهش حاضر در راستای شناسایی اهمیت نیاز آموزشی دانش آموزان در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان بودند، مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

در مرحله چهارم، برای شناسایی شاخص‌ها، مفاهیم و مولفه‌های اصلی پژوهش، کدگذاری در سه مرحله باز، محوری و گزینشی انجام خواهد گرفت. در مرحله بعد از کدگذاری که ارزیابی مجدد مفاهیم و مولفه‌ها صورت می‌گیرد، به کیفیت و مرتبط بودن یافته‌های گردآوری شده با عنوان پژوهشی می‌پردازیم. با توجه به اینکه یافته‌های پژوهش حاضر، دربرگیرنده بررسی متغیر اصلی پژوهش یعنی نیاز آموزشی فراگیران از جنبه‌های گوناگون و همچنین شامل جنبه‌های مختلف موضوع برنامه‌ریزی درسی می‌باشد و همه این یافته‌ها از منابع معتبر استخراج شده است، می‌توان گفت که از کیفیت لازم برخوردار بوده و به عنوان پژوهشی مرتبط است. همچنین در این مرحله که غربالگری سطح دو نیز نامیده می‌شود، از میان مقاله‌هایی که در مرحله غربالگری سطح یک به آن اشاره شده بود، تعداد ۱۸ مقاله در فرایند کدگذاری مورد استفاده پژوهشگر قرار گرفت و ۴ مقاله به علت عدم ارتباط معنایی با پژوهش مورد استفاده قرار نگرفتند. در مرحله ششم سنتز پژوهی، با انجام دادن سنتز ترکیبی، در صدد آنیم تا از طریق یافته‌های پژوهشی به دست آمده، به سمت یک کل منسجم حرکت کنیم. یعنی در این مرحله با قرار دادن معقولات و مضامین استخراج شده در مراحل قبلی در کنار یکدیگر در قالب یک الگوی پیشنهادی، مطالب گردآوری شده را منسجم کنیم تا بتوانند پاسخی برای عنوان پژوهشی ما بوده و از طریق آن به یک جمع‌بندی نهایی نائل شویم.

یافته‌ها

جدول ۱: خلاصه تحقیقات اسناد علمی مورد مطالعه در پژوهش

ردیف	نویسنده و سال چاپ	عنوان پژوهش	نتیجه پژوهش
۱	کارزو (۱۴۰۲)	بررسی ضرورت نیازسنجی در آموزش و پرورش	نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که نیازسنجی آموزشی کارآمد سیستمی است که با اهداف نهایی و نیازهای واقعی جامعه تناسب داشته و توانایی آماده سازی نسل جوان را برای نیل به اهداف بالایی در برنامه درسی را دارد. در غیر این صورت مسیر صحیح طی نخواهد شد و مقصودی حاصل نخواهد گشت.
۲	سجادی و الهیاری (۱۴۰۲)	برنامه‌ریزی درسی و خلاقیت	طبق نتیجه به دست آمده از این پژوهش، هدف برنامه‌ریزی درسی برآورده کردن نیازهای آموزشی دانش‌آموزان و دستیابی به نتایج یادگیری مطلوب است. برنامه‌ریزی درسی می‌تواند با ترکیب فعالیت‌هایی که دانش‌آموزان را به تفکر خارج از چارچوب و کشف ایده‌های جدید تشویق می‌کند، فرصت بیان خلاق را فراهم کند.

۳	زارعی (۱۴۰۲)	اولویت بندی اهداف برنامه درسی آموزش از راه دور اضطراری	نتایج پژوهش نشان می‌دهد، تغییر در برنامه درسی نیازمند زمان زیاد و تحقیقات گسترده در جامعه و نیازسنجی نیز می‌باشد. بنابراین، با توجه به زمان اندک بایدهی از نیازها و اهداف را اولویت‌بندی کرد و بر آن‌ها تمرکز نمود.
۴	دهقانی (۱۴۰۲)	تحلیل و نقد کتاب مبانی برنامه‌ریزی درسی آموزش ابتدایی	طبق نتیجه این تحقیق، تغییرات در سازماندهی آموزش‌ها، از جمله تلاش‌های پیوسته‌ای است که در سازمان آموزش و پرورش در حال اتفاق است. آنچه می‌تواند این تغییرات را با موفقیت توأم سازد، آگاهی از اهداف این تغییرات، اصول و سیاست‌های حاکم بر هر یک از این تغییرات می‌باشد. بدین جهت لازم است معلمان با فهم درس برنامه درسی و آشنایی با مبانی، اصول و مراحل برنامه‌ریزی درسی و بهره‌گیری از فنون آن در عمل به تحقق این امر کمک نمایند.
۵	نصری (۱۴۰۱)	اصول بنیادین، روش‌ها و تکنیک‌های نیازسنجی برنامه‌های آموزشی	پژوهشگر در این پژوهش به این مهم دست یافت که نیازسنجی اساسی ترین اقدام در راستای انجام برنامه‌های آموزشی است؛ چرا که در صورت اجرای نیازسنجی مناسب زمینه برای برنامه ریزی آموزشی مداوم، ظهور راهکارها و تلاش جهت طرح‌ریزی برای اجرای مدل سنجیده و کارا برای تامین نیازها فراهم می‌گردد.
۶	اسدی زیدآبادی (۱۴۰۱)	راهکارهای غنی‌سازی برنامه‌ریزی درسی در مدارس عادی از دیدگاه معلمان	آموزشی نتیجه پژوهش حاکی از آن است که از بین مولفه‌های مورد مطالعه مولفه‌های حوزه عاطفی از اهداف و محتوای تلفیقی و روش تدریس حل مسئله، و استفاده ارزشیابی استاندارد، پیش‌بینی کننده‌های معنی‌داری در غنی‌سازی برنامه ریزی درسی به شمار می‌روند.
۷	رزمیان نسب و شهامت، (۱۴۰۰)	فنون نیازسنجی آموزشی	یافته‌های این پژوهش نشان داد، در دنیای امروزی توجه به امر آموزش و بهسازی منابع انسانی یکی از مهمترین گام‌های توسعه جامعه محسوب می‌شود. آنچه که در این فرایند حائز اهمیت است، تشخیص دقیق نیازهای آموزشی و هدایت افراد در مسیر تحقیق اهداف جامعه می‌باشد.
۸	آقای و همکاران، (۱۴۰۰)	نقش برنامه‌ریزی درسی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان	باتوجه به نتایج تحقیق می‌توان گفت، برای یادگیری و دستیابی به اهداف آموزشی، داشتن اطلاعات کافی از «برنامه‌ریزی درسی» مورد نیاز همه آموزش دهنده‌ها می‌باشد و مشارکت معلمان در برنامه‌ریزی درسی موجب ارتقای کیفیت تولید و اجرای برنامه‌های درسی می‌گردد. بنابراین، با توجه به اهمیت برنامه‌های درسی و تاثیر آن در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تحقیق درباره آن با اهمیت است.
۹	کلباسی و همکاران (۱۳۹۹)	شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی معلمان ابتدایی مجری برنامه شهاب	طبق نتیجه پژوهش، نیاز آموزشی به نیازهای اطلاق می‌شود که از طریق آموزش قابل رفع است. از آنجایی که دستیابی به نتایج مطلوب در این برنامه مستلزم ایجاد زیرساخت‌های مناسب مانند معلم کار آموزده است، لذا برنامه‌ریزی مناسب و هدفمند برای آشنایی با چگونگی شناسایی انواع استعداد و ایجاد فرصت‌ها و تجربیات یادگیری متناسب با استعداد تمامی فراگیران، منجر به شناسایی دقیق‌تر استعدادهای دانش‌آموزان و در نتیجه هدایت بهتر آن‌ها می‌شود.
۱۰	Apriatama, Pangesti & Stevandy (2024)	تدوین رهنمودهای نیازسنجی دانش‌آموزان در برنامه ریزی برنامه راهنمایی و مشاوره	نتایج یافته پژوهش نشان می‌دهد، در حالی که اهمیت نیازسنجی به رسمیت شناخته می‌شود، چالش‌های عملی مانع از اجرای موثر آن می‌شود بنابراین، تقویت شیوه‌های نیازسنجی دانش آموز محور برای بهبود اثربخشی برنامه مشاوره و حمایت از توسعه جامع دانش آموز بسیار مهم است.
۱۱	Ronksley-Pavia	برنامه درسی در زمینه‌های مدرسه خاص: یک چارچوب کلاژ شده برای یادگیری	پژوهشگر در تحقیق خود به این نتیجه دست یافت که، اجرای برنامه درسی در هر مدرسه یک کار پیچیده است، حتی بیشتر از آن در زمینه‌های خاص مدرسه که در آن معلمان باید اصلاحات و تطبیق‌های برنامه درسی مناسب را

(2024)	شخصی و فردی دانش آموزان	برای گروه های کوچکی از دانش آموزان و دانش آموزان فردی ایجاد کنند. بنابراین، آن ها هدفشان این است که اطمینان حاصل کنند که دانش آموزانشان با برنامه درسی مناسب درگیر هستند و فرصت هایی برای یادگیری بر اساس نیازهایشان دارند.
۱۲	Al-Rashaida & Massouti (2024)	ارزیابی اثربخشی برنامه های آموزش معلمان آنلاین برای حمایت از دانش آموزان با نیازهای آموزشی ویژه
۱۳	McGuire, Meadan & Folkerts (2024)	نیازها و ادراکات آموزشی مدیریت کلاس درس و رفتار: مروری نظام مند از ادبیات
۱۴	Real (2023)	تحلیل نیازهای آموزشی معلمان یک دانشگاه در کاویت
۱۵	Aini (2023)	اجرای یک برنامه درسی مستقل در حمایت از آزادی دانش آموزان برای ایجاد و یادگیری
۱۶	Wan (2023)	توسعه رهبری برنامه درسی در معلمان: مطالعه موردی چندگانه
۱۷	Asfahani, El-Farra & Iqbal (2023)	معیار بین المللی برنامه های تربیت معلم: درس های آموخته شده از سیستم های آموزشی متنوع
۱۸	Tomlinson & Jarvis (2023)	تمایز: ایجاد برنامه درسی برای همه دانش آموزان از طریق برنامه ریزی و آموزش پاسخگو

وارسی نظریه های موضوعی

نخستین مرحله در آموزش و توسعه منابع انسانی تعیین نیازهای آموزشی است و اولین گام در طراحی برنامه های آموزشی نیازسنجی می باشد. زیرا طی فرایند نیازسنجی آموزشی تفاوت موجود در سطح دانش، مهارت و نگرش و تمایلات دانش آموزان با وضعیت مطلوب تعیین می شود و بر اساس آن برنامه ریزی صورت می گیرد (مرسلی و همکاران، ۱۴۰۰). از طرفی، نیاز سنجی در همه دوره ها تحصیلی اساسی ترین گام در فرایند برنامه ریزی بوده و عبارت است از فرایند گردآوری داده ها به منظور تصمیم گیری و رسیدن به هدف است. همچنین، در شناسایی نیازها شکاف بین وضع موجود

و وضع مطلوب به دست می‌آید. به عبارت دیگر، نیازسنجی تلاشی است برای تعیین نیاز و فعالیتی که به اندازه‌گیری فاصله ناکارآمدی‌ها می‌پردازد. بنابراین، محاسبه و اولویت‌سنجی نیز کار اصلی نیازسنجی است و می‌توان از آن به عنوان نوعی ارزشیابی در نظر گرفت؛ چرا که این امر می‌تواند خلق‌کننده تفکر امکان‌پذیری یا خط مقدم سنجش باشد (رحیمی و همکاران، ۱۴۰۲).

علاوه بر این در قلمرو آموزش، نیازسنجی به عنوان یکی از مولفه‌های ضروری فرایند برنامه‌ریزی در نظر گرفته می‌شود چرا که مبنای منطقی هر برنامه وجود مجموعه‌ای از نیازهاست. از این رو برای طراحی برنامه‌های اثربخش، ضرورت دارد تا نیازها دقیقاً سنجیده و براساس آن‌ها، اهداف ویژه برنامه تدوین شوند. لذا شناخت اثربخش نیازهای آموزشی، پیش‌نیاز یک سیستم آموزشی موفق می‌باشد (صادقی و شهامت، ۱۴۰۲). نیازهای آموزشی با تأکید بر آموزش دانش بومی با وزن مساوی در سه حیطه دانشی، مهارتی و نگرشی توزیع شده‌اند که نشانگر توجه به محدود نشدن فرایند یاددهی و یادگیری از طریق انتقال دانش است؛ بلکه در زمینه تولید علم بومی از سوی دانش‌آموزان با تأکید بر مشارکت آنان و انجام فعالیت و کسب مهارت میسر می‌شود همچنین لحاظ کردن نیازهای آموزشی حیطه نگرشی برای آموزش دانش بومی نشان‌دهنده آن است که برای آموزش موثر در بستر و بافت یک جامعه، بایستی به ارزش‌ها و عقاید آن جامعه توجه شود چرا که فرهنگ پس زمینه خودآگاه همه برنامه‌ریزی‌ها را تشکیل می‌دهد. برنامه حاصل از این نیازسنجی اگر علایق، تمایلات و استعدادهای دانش‌آموزان که در هر منطقه جغرافیایی خاصی قرار دارند در نظر بگیرد، حالت منعطف به خود می‌گیرد که کارایی و اثربخشی بیشتری دارد (رحیمی پردنجانی، ۱۴۰۰).

به طور کلی، اولین و اساسی‌ترین گام در تدوین و اجرای برنامه آموزشی، اجرای صحیح و مبانی بر واقعیت فرایند نیازسنجی است. در حقیقت نیازسنجی جزء جدایی‌ناپذیر و سنگ‌زیرین ساختمان برنامه‌ریزی آموزشی و نظام بهسازی منابع انسانی است و هر قدر این سنگ زیرین مستحکم‌تر باشد، بنای روی آن محکم‌تر و آسیب‌ناپذیرتر خواهد بود. در قلمرو آموزش، نیازسنجی به عنوان یکی از مولفه‌های اساسی و ضروری فرایند برنامه‌ریزی در نظر گرفته می‌شود و هر کجا مسئله تدوین طرح‌ها و اتخاذ مجموعه‌هایی از تدابیر آموزشی مطرح باشد، از نیازسنجی به طور مکرر یاد می‌شود و مبنای منطقی هر برنامه وجود نیاز یا مجموعه‌ای از نیازهاست. علاوه بر این، نیازسنجی اگر به درستی طرح‌ریزی و انجام شود، تمهیدی مهم و اساسی برای اثربخشی کارکرد آموزش و بهسازی و بقاء اثربخشی سازمان خواهد بود. اما اگر برنامه‌های آموزشی تنها از روی رقابت و هم‌چشمی با دیگران و یا به دلایلی این چنین برگزار شود، تجربه نشان داده است که چنین سطح نامعقولی با مساله آموزش، معمولاً نتیجه‌ای جز اتلاف وقت و هدر رفتن منابع ندارد (نوری و یزدانی، ۱۳۹۸).

همچنین، آموزش و پرورش با توجه به نیازهای فراگیران در یک جامعه تغییر می‌کند. نیازسنجی یکی از بحث‌انگیزترین مفاهیم مطرح در حوزه خدمات اجتماعی، تعلیم و تربیت و برنامه‌ریزی آموزشی است. زیرا شناسایی نیازهای آموزشی می‌تواند اطلاعاتی از برنامه آموزشی ارائه دهد و از طریق شناسایی نیازها می‌توان به اهداف دوره آموزشی رسید. با این وجود، شناخت و تحلیل اثربخش نیازهای آموزشی پیش‌نیاز یک سیستم آموزشی موفق است و تعیین نیازهای آموزشی اولین گام برنامه‌ریزی آموزش فراگیران و کارکنان و درواقع نخستین عامل ایجاد و تضمین اثربخشی کارکرد آموزش و بهسازی نیروی انسانی می‌باشد (نارنجی ثانی و همکاران، ۱۴۰۳).

حال، آموزش و پرورش مهم‌ترین رکن در یک ملت است که در آن اهدافی که وجود دارد این است که بتواند زندگی ملت را آموزش دهد و همچنین بتواند تمام پتانسیل‌هایی را که در درون هر دانش‌آموز وجود دارد پرورش دهد تا بعداً آنها خوب‌تر شوند. بنابراین، هر مؤسسه آموزشی موجود باید برنامه‌ریزی درسی یادگیری داشته باشد، زیرا برنامه‌ریزی درسی طرح و ترتیبی است که تداوم آموزش را هدایت می‌کند (Fransiska, Dumiyati, Mariam, Hikmah & Hari, 2023). علاوه بر این، مدیریت برنامه درسی که بر پیشرفت در راستای رشد شخصیت دانش‌آموز تمرکز دارد، ممکن است به طور کامل انجام شود و بر رشد عناصر عاطفی، شناختی و روانی حرکتی دانش‌آموزان تأثیر بگذارد. مدیریت برنامه درسی مبتنی بر آموزش شخصیت و عادت‌محور می‌تواند گزینه جدیدی را برای موسسات آموزشی برای اجرای فعالیت‌های آموزشی ارائه دهد (Handayani, Ahmad & Indrawati, 2023). به طور کلی، مفهوم برنامه‌ریزی درسی به فعالیت‌ها و تجربیات برنامه‌ریزی شده‌ای اطلاق می‌شود که سیستم‌های آموزشی برای دانش‌آموزان سازماندهی

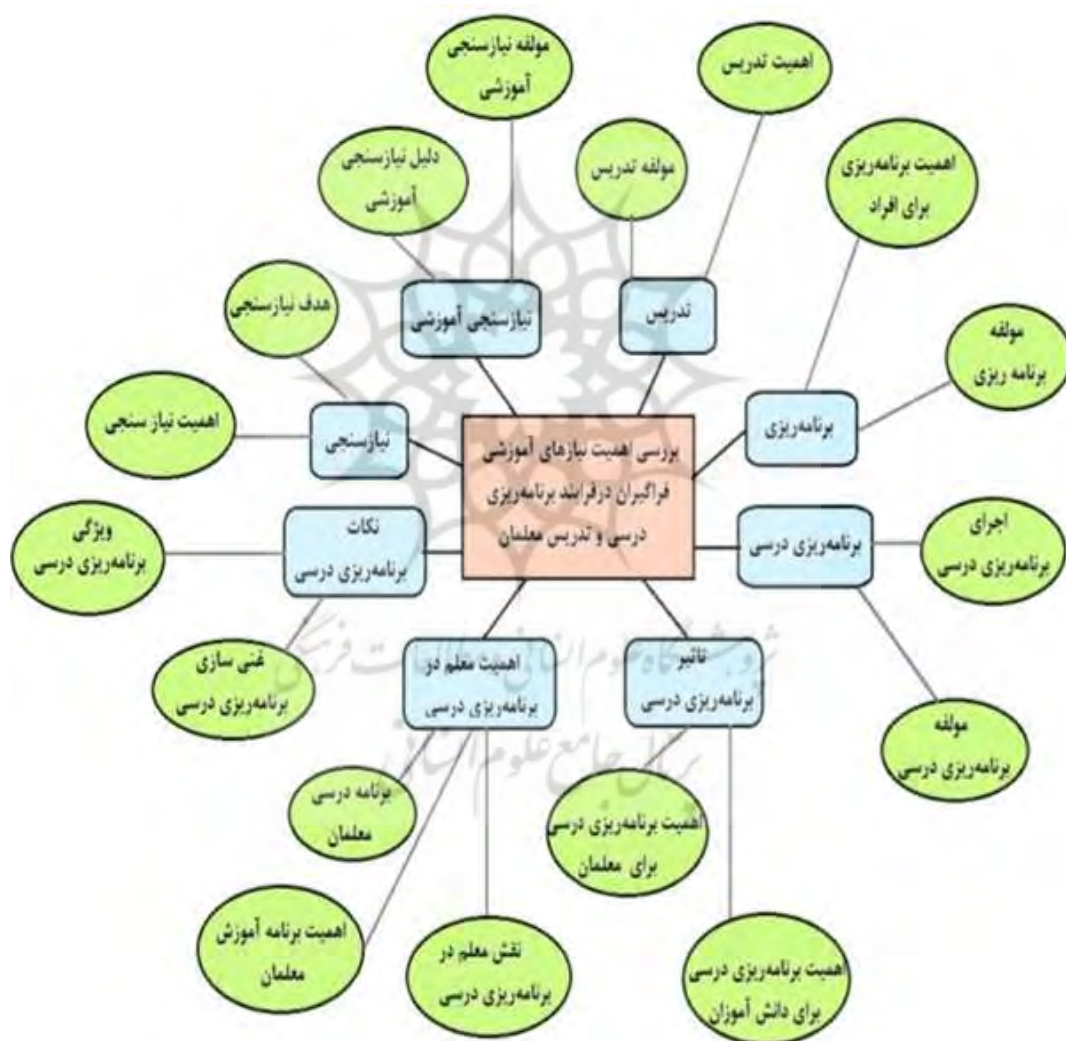
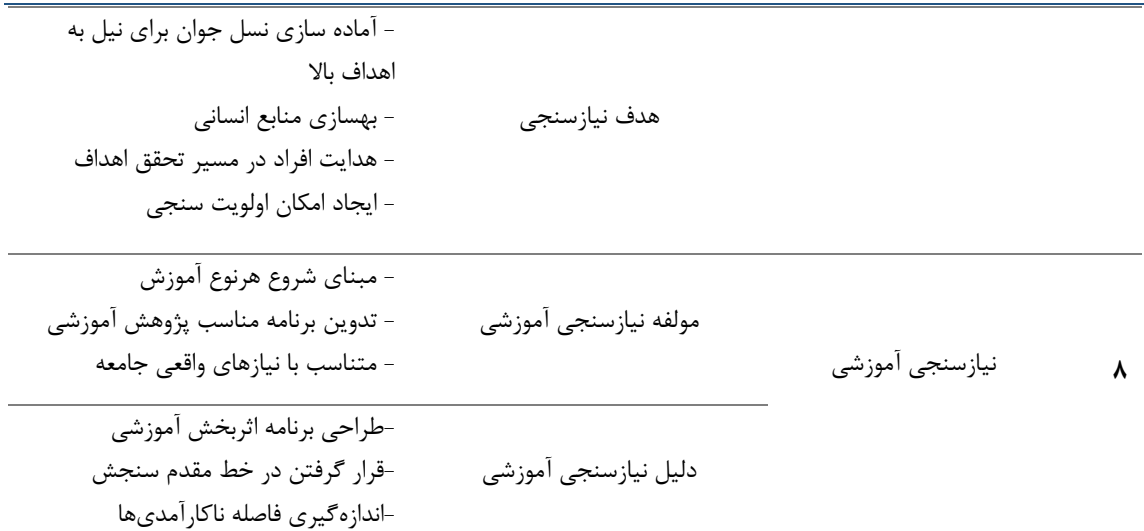
می کنند تا به آن ها در دستیابی به اهداف یادگیری که معمولاً در سطوح ملی، مدرسه و کلاس درس مشخص می شوند کمک کند. در قلمرو رشته آموزش و پرورش، برنامه ریزی درسی نشان دهنده یک حوزه مطالعاتی متمایز است که در آن بحث کلیدی در مورد بهترین رویکردها برای طراحی و ارائه برنامه درسی بوده است (Wyse & Manyukhina, 2024).

در ادامه، هنگام کار با برنامه ریزی درسی، شایستگی معلم در برنامه ریزی درسی به این موضوع اشاره دارد که معلمان به چه چیزهایی توجه می کنند و چگونه برنامه درسی را تفسیر می کنند، و همچنین آن ها به دلایلی، از جمله زمان معرفی مفاهیم یا مهارت های خاص، بر اساس نیازهای دانش آموزان خود تصمیم گیری می کنند (Tran & O'Connor, 2024). اجرای برنامه ریزی درسی به دلیل داشتن مزایای متعددی از جمله ساده تر و عمیق تر، مستقل تر و تعاملی تر کردن آموزش و یادگیری لازم است؛ اما در اجرای آن با موانع متعددی که عبارتند از: درک معلم از برنامه ریزی درسی و شایستگی معلم در نیازسنجی آموزشی فراگیران بود، مواجهه است (Hadi, Marniati, Ngindana, Kurdi & Kurdi, 2023). معلمان از مطالعه دریافتند که برنامه ریزی درسی به دلیل اینکه کار گروهی را تشویق می کند، به دانش آموزان کمک می کند تا مهارت های مادام العمر را کسب کنند، آنان را برای بازار کار آماده کرده و آموزش فراگیر را ترویج می کند، حائز اهمیت می باشد (Aboagye & Yawson, 2020). با این حال تاثیراتی که انتظار می رود برنامه های درسی بر جای بگذارند همواره مورد توجه و سنجش بوده است (غلامی و همکاران، ۱۴۰۲).

جدول ۲: کدگذاری مبانی عملی و نظری پژوهش در سه مرحله انتخاب مفاهیم، مقولات و مضامین پژوهشی

ردیف	مضامین	مقولات	مفاهیم
۱	تدریس	مؤلفه تدریس	- مؤلفه اصلی آموزش و پرورش - محور اساسی عمومی آموزش - نقش مهم در کارایی نظام آموزشی
		اهمیت تدریس	- بهبود رشد همه جانبه دانش آموزان - نگرش عمیق معلمان به نقش خود در تدریس - ارتقای کیفیت معلمان
۲	برنامه ریزی	مؤلفه برنامه ریزی	- مشخص کردن منابع لازم و زمان - مشخص کردن نحوه ارزشیابی - ابزاری برای رسیدن به اهداف جزئی آموزش
		اهمیت برنامه ریزی برای افراد	- کسب مهارت مادام العمر - آماده سازی برای بازار کار - ترویج آموزش فراگیر
		مؤلفه برنامه ریزی درسی	- تشخیص نیاز - تدوین اهداف - انتخاب محتوا - سازماندهی محتوا

۳	برنامه ریزی درسی	- فعالیت یادگیری یادگیرنده - اجزای برنامه ریزی درسی - انواع وسایل آموزشی - پیشنهادات راهبرد یاد دهی-یادگیری - شرایط اجرای برنامه
۴	تاثیر برنامه ریزی درسی	- اهداف برنامه ریزی درسی - ارتقای دانش تخصصی دانش آموزان - افزایش مسئولیت پذیری در دانش آموزان - ایجاد تغییر مطلوب در رفتار فراگیران
۵	نکات برنامه ریزی درسی	- اهمیت برنامه ریزی درسی برای معلمان - استفاده موثر از زمان و منابع آموزشی - دستیابی به اهداف آموزشی - ارتقای کیفیت تولید و اجرای برنامه درسی - ویژگی برنامه ریزی درسی - به دور از کارهای روزمره و خسته کننده - همراه با سیاست گذاری و طراحی آموزشی - تضمین کننده نظام آموزشی کشور - مولفه حوزه عاطفی از اهداف آموزشی - محتوای تلفیقی - روش تدریس حل مسئله - استفاده از ارزشیابی استاندارد
۶	اهمیت معلم در برنامه ریزی درسی	- اهمیت برنامه آموزش معلمان - ارزیابی مجدد برنامه درسی توسط معلمان - رسیدگی به نیازهای نوظهور دانش آموزان - ارتقای مهارت های آموزشی معلمان - محرک اصلی اصلاح برنامه درسی - بهبود سواد دانش آموزان - اصلاح کننده آموزش پایه
۷	نیازسنجی	- نقش معلم در برنامه ریزی درسی - اهمیت نیازسنجی - تفسیر برنامه درسی - تصمیم گیری براساس نیاز دانش آموزان - تعاملی تر کردن آموزش - جهت گیری برنامه آموزشی - برنامه ریزی آموزشی مداوم - ظهور راهکارها - تعیین شکاف بین آموزش فراگیران و نیاز آنها

شکل ۱: الگوی پیشنهادی سنتز نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند برنامه ریزی درسی و تدریس معلمان

پژوهش حاضر با هدف بررسی اهمیت نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان انجام گرفت. در این راستا و با اتکا به روش سنتز پژوهی، خروجی حاصل از فرا ترکیب یافته‌های مقاله، در قالب یک الگوی مفهومی که مربوط به عنوان پژوهش می‌باشد، ادغام و ارائه گردید.

در تحقیق حاضر، ۵۹ مفهوم در ۱۸ مقوله طبقه‌بندی شده و در مرحله آخر کد گذاری به ۸ مضمون تبدیل شدند که در واقع این مضامین به عنوان مولفه‌های اصلی الگوی مفهومی تحقیق حاضر به کار گرفته شدند. در این راستا و براساس یافته‌ها، ابتدا نیاز آموزشی فراگیران و برنامه‌ریزی درسی به عنوان متغیرهای پژوهش از ابعاد گوناگون از جمله ویژگی‌ها و اهداف مورد بررسی قرار گرفت.

در ادامه برای پاسخ‌دهی به پرسش پژوهش، بررسی برنامه‌ریزی درسی و نیاز آموزشی فراگیران، در ۶ دسته کلی طبقه‌بندی شد. طبقه مربوط به برنامه‌ریزی درسی، در ۳ مقوله مولفه، اجزا و اهداف برنامه‌ریزی درسی بررسی گردید. دومین مورد، تاثیر برنامه‌ریزی درسی را شامل می‌شد که براساس یافته‌ها، ۲ مقوله اهمیت برنامه‌ریزی درسی برای دانش‌آموزان و اهمیت برنامه‌ریزی درسی برای معلمان، دخیل بودند. نکات برنامه‌ریزی درسی، سومین مضمونی بود که مقولات آن در دو دسته ویژگی برنامه‌ریزی درسی و غنی سازی برنامه‌ریزی درسی توضیح داده شد. در چهارمین مورد، اهمیت معلم در برنامه‌ریزی درسی در سه مقوله اهمیت برنامه آموزش معلمان، برنامه درسی معلمان و نقش معلم در برنامه‌ریزی درسی مورد بررسی قرار گرفتند. در قسمت بعدی نیز نیازسنجی در ۲ مقوله، اهمیت و هدف نیاز سنجی ذکر شده و در نهایت، نیازسنجی آموزشی در ۲ مقوله، مولفه و دلیل نیازسنجی آموزشی، مورد توجه قرار گرفت. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های کارزو، ۱۴۰۲؛ سجادی و الهیاری، ۱۴۰۲؛ اسدی زید آبادی، ۱۴۰۱؛ آقایی و همکاران، ۱۴۰۰؛ مک گوایر و همکاران، ۲۰۲۴؛ الرشیده و مسعودی، ۲۰۲۴؛ رئال، ۲۰۲۳؛ وان، ۲۰۲۳ همسو است.

در تبیین اهمیت یافته‌های پژوهش می‌توان گفت، مقصد نهایی هر برنامه‌ریزی درسی کلاس درس بوده و با عنایت به این موضوع، مدرسان و برنامه‌ریزان درسی، باید به مبحث نیازهای آموزشی فراگیران در این فرایند توجه لازم را به عمل آورند. چرا که بررسی و تبیین دقیق نیازها و علائق دانش‌آموزان، کیفیت و اثر بخشی برنامه‌ریزی درسی تدوین شده را افزایش می‌دهد.

در ادامه، باتوجه به یافته‌های حاصل، این چنین می‌توان بیان کرد که به مبحث نیاز سنجی در حوزه آموزش، نیاز آموزشی دانش‌آموزان، اهمیت نیازسنجی در برنامه‌ریزی درسی و تدریس و... توجه چندانی در پژوهش‌های انجام گرفته در داخل کشور صورت نگرفته و از این جهت در انجام این تحقیق با محدودیت مواجه بودیم.

بنابراین در راستای بررسی اهمیت نیاز آموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان، پیشنهادات زیر ارائه می‌گردد:

- توجه به تمامی جنبه‌های وجودی و نیازهای دانش‌آموزان در طرح برنامه‌ریزی درسی.
 - هدفمند شدن برنامه‌های آموزشی مدارس در راستای اهداف برنامه‌ریزی درسی در آموزش و پرورش.
 - توجه به جایگاه ویژه معلمان مدارس در امر برنامه‌ریزی درسی.
 - نظارت بر اجرای برنامه درسی و استفاده از نتایج آن در برنامه‌ریزی درسی.
 - تفکیک و شناسایی دقیق نیازهای آموزشی فراگیران در فرایند آموزش.
- در نهایت، در راستای یافته‌های به دست آمده، توجه به نیاز سنجی آموزشی هم برای دانش‌آموزان و هم برای برنامه‌ریزی درسی توسط معلمان الزامی بوده و اثرات قابل توجهی بر فرایند یادگیری و آموزش می‌تواند داشته باشد و نیز لازم است تا اقدامات لازم در خصوص بررسی اهمیت نیاز آموزشی فراگیران در فرایند برنامه‌ریزی درسی و تدریس معلمان صورت بگیرد تا هم میزان کارآمدی معلمان در بحث تدریس و دست یافتن به اهداف آموزشی بالا رود و هم شاهد پیشرفت چشمگیر دانش‌آموزان و بهبود نظام آموزشی از جهات گوناگون، با طرح برنامه‌ریزی درسی مناسب، باشیم. از این‌رو به پژوهشگران علاقه‌مند پیشنهاد می‌شود تا در تحقیقات بعدی خود، بیشتر به نیاز آموزشی فراگیران و برنامه‌ریزی درسی بپردازند تا به طور کامل از این جهت به اشباع نظری دست یابیم.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان مقاله در زمینه جمع آوری اطلاعات و تدوین مشارکت کامل داشته است.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله به رسم ادب از استاد گران قدر جناب آقای دکتر تره باری به دلیل یاری‌ها و راهنمایی‌های سودمندشان بسیار سپاس گذارم.

تعارض منافع

«هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است»

منابع

- Aboagye, E., & Yawson, J. A. (2020). Teachers' Perception of the New Educational Curriculum in Ghana. *African Educational Research Journal*, 8(1), 6-12.
- Afsharmanesh, A, Hamza Loui, F, Ahmadi, S, & Iszadeh, H. (2024). The effect of optimal lesson planning on improving students' specialized knowledge. *The first international conference of new horizons in education in the third millennium, Bushehr*. [In Persian]
- Aghaei, K, Suleiman fam, M, Jabardokht Bonabi, N, & Jafari Kaliber, F. (2021). The role of lesson planning in the academic progress of students. *International conference of psychology, educational sciences and lifestyle*. [In Persian]
- Aini, Q. (2023). Implementation of an independent curriculum in supporting students' freedom to create and learn. *Journal of Scientific Research, Education, and Technology (JSRET)*, 2(3), 999-1008.
- Akhash, S. (2024). This Study is to Investigate the Educational Needs of Literacy Students in Alborz province. *Quarterly Journal of Modern Educational Research*, 10(37), 14-23. [In Persian]
- Al-Rashaida, M., & Massouti, A. (2024). Assessing the efficacy of online teacher training programs in preparing pre-service teachers to support students with special educational needs in mainstream classrooms in the UAE: A case study. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 24(1), 188-200.
- Apriatama, D., Pangestie, E. P., & Stevandy, M. (2024). Development of student needs assessment guidelines in planning guidance and counseling programs. *EDUCATION: Journal of Education Research and Review*, 1-7.
- Asadi zeidabadi, M. (2022). Strategies for enriching curriculum planning in normal schools from the perspective of teachers. *Studies in psychology and educational sciences (Center for the Development of Modern Education in Iran)*, 41(8), 182-203. [In Persian]
- Asfahani, A., El-Farra, S. A., & Iqbal, K. (2023). International Benchmarking of Teacher Training Programs: Lessons Learned from Diverse Education Systems. *EDUJAVARE: International Journal of Educational Research*, 1(2), 141-152.
- Azfindak, S, Pirniya, P, Jangju, Sh, & Khozan, F. (2023). The importance of lesson planning. *The first international conference of sociology, social sciences and education with the approach of looking to the future, Bushehr*. [In Persian]
- Dehghani, M. (2023). A critical review of the book entitled "Foundations of Curriculum Development in Primary Education. *Institute for Humanities and Cultural Studies Quarterly Journal*, 23(3), 57-82. [In Persian]
- Derikondi, A, Nosrati rad, Z, & Asadian, S. (2023). The importance of education and the role of teaching in the mental and social development of society. *The third international conference of educational sciences, psychology, counseling, education*. [In Persian]
- Faiyazi, Z, Saleh Ojbalagh, J, Mohammadzadeh, E, & Jesour, V. (2021). How effective the new and modern teaching methods of teachers are in line with the process of improving the academic performance of students in the country's schools. *The fifth international conference of psychology, educational sciences and social studies, Hamadan*. [In Persian]
- Fink, R. E., Suwak, K., Lawson, G. M., Gray, A., & Bowden, A. B. (2024). Factors influencing teachers' sustained implementation of a kindergarten curriculum within the United States: A qualitative analysis. *The Curriculum Journal*, 1-16.

- Fransiska, J., Dumiyati, D., Mariam, P., Hikmah, N., & Haris, M. (2023). Education Management in the Independent Curriculum in Elementary Schools. *al-fikrah: Jurnal Manajemen Pendidikan*, 11(1), 78-90.
- Ghanbarian ghasemabadi, K. (2023). Examining the central role of curriculum planning in the future of schools. *The fifth national conference of professional researches in psychology and counseling with a teacher's perspective*. [In Persian]
- Goli, I., Azadi, H., Miceikien, A., Tanaskovik, V., Stamenkovska, I. J., Kurban, A., and Viira, A. (2022). Training needs assessment: The case of female rice farmers in Northern Iran. *Agriculture*, 12, 390-407.
- Hadi, A., Marniati, M., Ngindana, R., Kurdi, M. S., Kurdi, M. S., & Fauziah, F. (2023). New paradigm of merdeka belajar curriculum in schools. *Al-Ishlah: Jurnal Pendidikan*, 15(2), 1497-1510.
- Handayani, N., Ahmad, S., & Indrawati, W. (2023). Curriculum management in elementary schools based on character education. *PPSDP International Journal of Education*, 2(1), 35-45.
- Hatami, H., Mohabi, A., Hatami, F., & Khodamoradi, Sh. (2023). Curriculum planning and new teaching method. *Journal of Psychological Studies and Educational Sciences*, 101(6), 17-34. [In Persian]
- Jamali kandazi, Y. (2021). Curriculum planning models for teaching. *Social Science Studies Quarterly*, 26(7), 169-177. [In Persian]
- Kahrizi, M., & Pirkamali, M. (2022). Importance and place of time element in the curriculum (Case study: Shad Network. *Journal of research in curriculum studies*, 1(1), 57-69. [In Persian]
- Kalbasi, A., aghahoseini, T., & fardin, M. (2020). Identifying and prioritizing the educational needs of primary school teachers implementing the Shahab program. *Journal of Curriculum Studies*, 15(56), 167-192. [In Persian]
- Karzu, F. (2023). Examining the necessity of needs assessment in education. *The 3th National Conference on Applied Ideas in Educational Sciences, Psychology and Cultural Studies, Bushehr*. [In Persian]
- Khoshnoud, S., & Safari, M. (2023). Educational needs of students. *The 6th International Conference on Law, Psychology, Education and Behavioral Science, Tehran*. [In Persian]
- Khudhair, Y. H., Hamdan, A. G., & Fadhil, S. A. (2024). The cognitive and educational importance of the academic teacher for developing the applied skills of third-stage female students in the subject of teaching methods from their point of view. *Eximia*, 13, 121-137.
- Magi, M., & Allander, E. (2024). Towards a theory of perceived and medically defined need. *Sociology of Health & Illness*, 3(1), 49-71.
- McGuire, S. N., Meadan, H., & Folkerts, R. (2024, February). Classroom and behavior management training needs and perceptions: A systematic review of the literature. *In Child & Youth Care Forum (Vol. 53, No. 1, pp. 117-139)*. New York: Springer US. *need. Sociology of health & illness*, 3(1), 49-71.
- Mohammadi, B., Hashemi, S., & Qeysari, S. (2024). Analyzing the assessment of the educational needs of the education system. *Strategic research in education*, 5(1), 511-535. [In Persian]
- Morsali, Zh., & Yari Haj Atalo, J. (2021). Providing an educational model for the assistants of elementary schools implementing the EFQM project in East Azarbaijan province based on educational needs assessment. *Educational Leadership and Management Quarterly*, 15(3), 53-75. [In Persian]
- Musapour, N., & Agha Hosseini, T. (2023). The Impact of Implemented Curriculum on Teachers Professional Self-efficacy Case Study: Student-Teacher Course of Educational Sciences, Isfahan city Farhangian University. *Journal of research in curriculum studies*, 3(1), 1-21. [In Persian]
- Narenji sani, F., Pourkarimi, J., & Mirzadeh, M. (2024). Identifying the educational needs of new teachers in the education system. *Educational and educational studies*, 13(1), 55-69. [In Persian]
- Nasri, E. (2022). Basic principles, methods and techniques of measuring the needs of educational programs. *The 10th International Conference on Management Research and Humanities in Iran, Tehran*. [In Persian]
- Nouri, K., & Yazdani, Kh. (2019). Selection of educational needs assessment methods using TOPSIS technique. *Education planning studies*, 8(15), 96-120. [In Persian]
- Prisiazhniuk, D., Makoele, T. M., & Zangieva, I. (2024). Teachers' attitudes towards inclusive education of children with special educational needs and disabilities in central Asia. *Children and Youth Services Review*, 160, 107535.
- Rahimi Pordanjan, Y. (2022). Critique and analysis of the national curriculum document based on adapting to the educational needs of preschool and nomadic primary school students with emphasis on the native knowledge approach. *Research in curriculum planning*, 18(71), 181-196. [In Persian]

- Rahimi pordanjani, Y, Fayaz, I, & Sadeghi, A. (2023). Identifying and Prioritizing the Educational Needs of Nomadic Preschool Students: Mixed Method Research. *Educational and Scholastic studies*, 12(2), 323-297. [In Persian]
- Razmiyan nasab, S, & Shahamat, N. (2021). Educational needs assessment in organizations. *Fourth International Conference on Psychology, Educational Sciences and Social Studies*. [In Persian]
- Real, D. V. C. (2023). Training needs analysis of the teachers in a university in Cavite, Philippines. *SDCA Asia-Pacific Multidisciplinary Research Journal*, 5(2), 15.
- Ronksley-Pavia, M. (2024). Curriculum in special school contexts: A collaged framework for personalised, individual student learning. *The Curriculum Journal*, 35(1), 56-72.
- Rouzaei, M, Rafati, S, & Erfanian, M. (2024). Needs assessment and formulation of an effective training package for the peer mentoring course of managers (substitute mentoring) Amad and Faraja support. *Amad Scientific Quarterly and Defense Technology*, 6(4), 165-204. [In Persian]
- Sadeghi, M, & Shahamat, N. (2024). Educational needs assessment. *The first international conference of new horizons in education in the third millennium, Bushehr*. [In Persian]
- Sajjadi, S, & Allahyari, R. (2023). Curriculum planning and creativity. *The 12th international educational conference of psychology, educational sciences and lifestyle*. [In Persian]
- Salas García, V. B., & Rentería, J. M. (2024). Students with special educational needs in regular classrooms and their peer effects on learning achievement. *Humanities and Social Sciences Communications*, 11(1), 1-12.
- Stefan, J. (2022). Give me freedom or see my motivation decline: Basic psychological needs and the development of students' learning goal orientation. *Learning and Individual Differences*, 96, 102158.
- Tomlinson, C. A., & Jarvis, J. M. (2023). Differentiation: Making curriculum work for all students through responsive planning & instruction. *In Systems and models for developing programs for the gifted and talented*, 599-628.
- Tran, D., & O'Connor, B. R. (2024). Teacher curriculum competence: how teachers act in curriculum making. *Journal of Curriculum Studies*, 56(1), 1-16.
- Wan, Y. (2023). The Development of Curriculum Leadership in Teachers: A Multiple Case Study. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 33(2).
- Wyse, D., & Manyukhina, Y. (2024). Curriculum Development. *In Oxford Research Encyclopedia of Education*, 1-10.
- Yasami, A, Pourhasan, A, & Rostami, R. (2022). The benefits and necessity of lesson planning on students' academic progress. *Studies in psychology and educational sciences (Iran's Modern Education Development Center)*, 41(8), 365-374. [In Persian]
- Zareei, M. (2023). Ranking Emergency Remote Education Curriculum Purposes. *Journal of research in curriculum studies*, 3(1), 22-37. [In Persian]

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی